BERLINGSKE
2. SEKTION TIRSDAG 10. NOVEMBER 2020

Carlsberg erkender uetisk forretning i Indien

Af Michael Lund mlun@berlingske.dk,
Henrik Jensen hejs@berlingske.dk,
Lars Nørgaard Pedersen larp@berlingske.dk

En omfattende undersøgelse bekræfter en række problematiske forhold i Carlsbergs indiske datterselskab. Bryggeriets ansatte har solgt øl i forbudte områder, benyttet potentielt forkerte betalingsmetoder og haft andre »uetiske fremgangsmåder«, oplyser Carlsberg. Som konsekvens afskediger bryggeriet flere ansatte.

Den danske bryggerigigant Carlsberg afskediger en række ansatte og iværksætter en større oprydning i sit indiske datterselskab, efter at en omfattende revisionsrapport har afsløret både potentielle ulovligheder og brud på interne retningslinjer i datterselskabet.

Det oplyser Carlsbergs pressechef, Kasper Elbjørn, til Berlingske.

Revisionsrapporten blev bestilt som en reaktion på, at Berlingske i 2019 bragte en artikelserie om systematiske betalinger under bordet fra Carlsberg-ansatte i Indien til centrale embedsmænd. Kontantbeløb gik blandt andet til at opnå tilladelser til ølproduktionen, viste dækningen. Baseret på Berlingskes dokumenter om sagen vurderede en række eksperter, at der var tale om åbenlys bestikkelse.

Senere fortalte Berlingske, at der i bryggeriet i Indien var fundet eksempler på formodet svindel, ulovlige rabatter og ulovlig markedsføring.

Carlsberg henviste i første omgang til, at beskyldningerne om bestikkelse stammede fra en utilfreds tidligere medarbejder.

Alligevel hyrede Carlsberg et af verdens største revisionshuse til at undersøge sagen. Det er den undersøgelse, der i dag - mere end et år efter Berlingskes første historie - ligger klar.

Ifølge Kasper Elbjørn viser undersøgelsen, at »Carlsberg Groups politikker blev overtrådt i perioden indtil 2018«.

»Selvom der ikke blev påvist nogen overtrædelser af Carlsberg Groups politikker i forbindelse med nuværende operationer, identificerede undersøgelsen behovet for yderligere at styrke den interne kontrol af vores politikker,« skriver bryggeriets pressechef til Berlingske.

Ifølge undersøgelsen »blev der i perioden indtil 2018 fundet beviser, der underbyggede forskellige anklager vedrørende potentielt uetiske fremgangsmåder foretaget af visse tidligere og nuværende medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer i CIPL (Carlsberg Indien, *red.*)«.

Uregelmæssighederne omfatter blandt andet »fremme af salg af CIPL-produkter i forbudte områder og potentielt forkerte betalingsmetoder«, oplyser Kasper Elbjørn, der dog understreger, at der ikke blev fundet beviser på handlinger, der »sigter mod personlig gevinst for Carlsberg-medarbejdere«.

Som følge af undersøgelsens konklusioner har Carlsberg Indien taget en række konsekvenser.

En række medarbejdere er blevet fyret eller har fået advarsler. Andre har forladt virksomheden frivilligt. Desuden har Carlsberg strammet voldsomt op på de interne kontroller i den indiske virksomhed.

Carlsbergs udmelding møder anerkendelse fra flere sider.

Ros til Carlsbergs åbenhed

»Det er virkeligt positivt, at Carlsberg lægger det her frem. Åbenhed klæder dem. Det sender et meget tydeligt signal til medarbejderne om, hvad selskabets politik omkring korruption er,« siger Lars Johannsen, lektor ved Aarhus Universitet og ekspert i korruption.

Han er dog ikke overrasket over konklusionerne:

»Det er ganske enkelt en del af måden, man opererer på i disse lande,« siger han.

Carlsberg har selv i en manual om antibestikkelse og antikorruption tydeliggjort, at bryggeriet ikke tolererer bestikkelse eller smørelse. Af manualen fremgår det eksempelvis, at medarbejderne aldrig må betale for at fremme sagsbehandling, og at alle anmodninger om smørelse skal indberettes til den lokale Carlsberg-afdeling.

Transparency Internationals danske formand, Jesper Olsen, roser også Carlsberg for åbenheden, men er heller ikke overrasket:

»Korruption er en del af kulturen i disse lande, og dermed er det naturligvis også en afgørende udfordring, når man som selskab vælger at gå ind på sådan et marked. Det er ganske enkelt svært at kunne operere uden at betale bestikkelse. Men løsningen er ikke at acceptere det og følge med strømmen. En stor virksomhed må insistere på, at det er uacceptabelt. Ellers er man med til at vedligeholde systemet,« siger Jesper Olsen, der mener, at sagen nu giver Carlsberg mulighed for at gå forrest:

»Carlsberg kan nu *lead by example*. Og det ser ud som om, de nu har fat i de rigtige redskaber til at få ryddet op.«

Internt opgør i Carlsberg Indien

En særlig omtalelig del af sagen omhandler Carlsbergs forhold til bryggeriets lokale samarbejdspartner og medejer af Carlsberg Indien, forretningsmanden C.P. Khetan med base i Singapore.

Undervejs stod Khetan frem i Berlingske og

FAKTA

Sagen kort

Med afsæt i e-mail, SMSer og krypterede beskeder afdækkede Berlingske i 2019, at topfolk i Carlsberg Indien gennem mange måneder havde betalt penge under bordet til centrale embedsmænd.

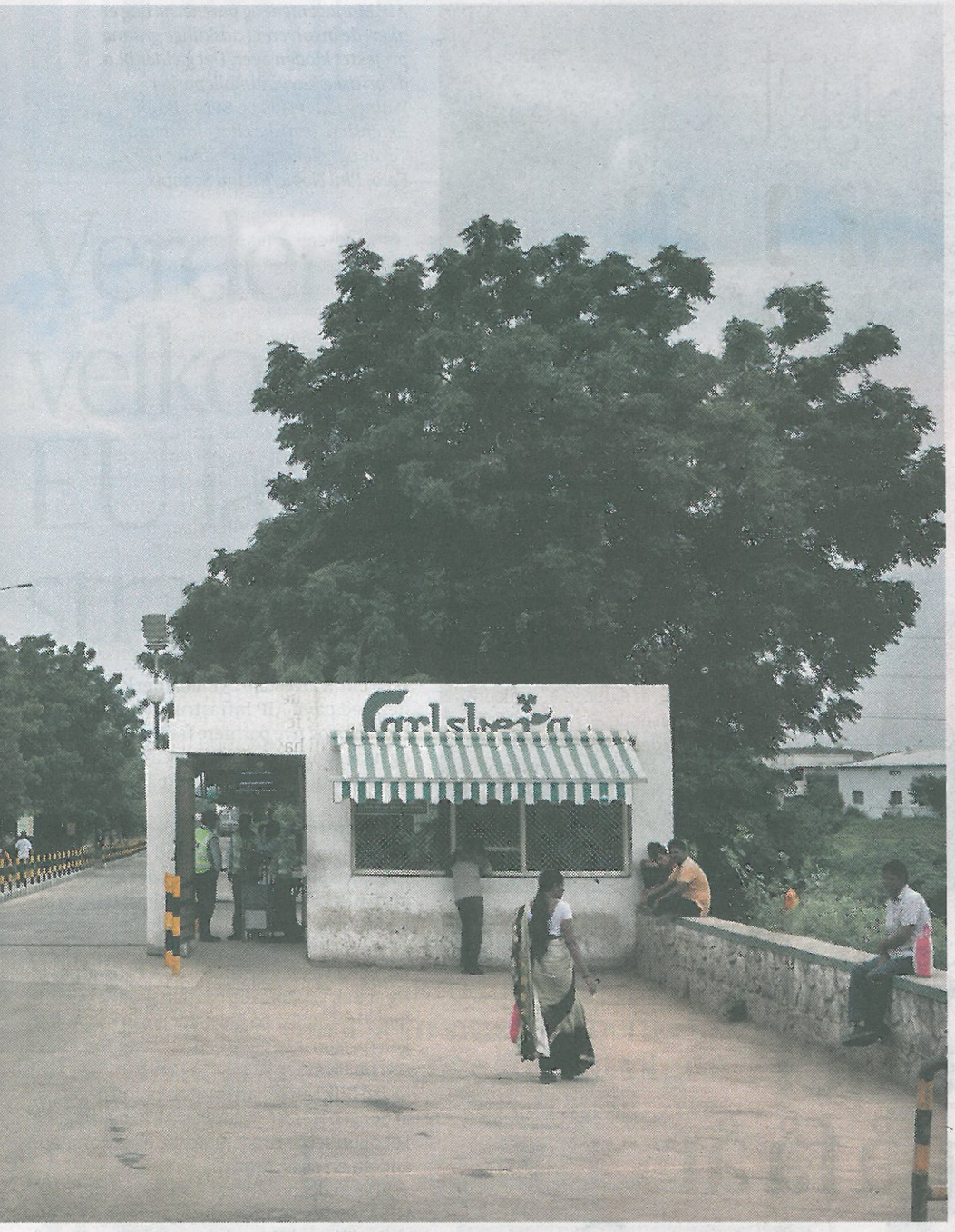
Beløbene varierede fra få hundrede kroner til flere tusinde kroner og blev ifølge sagens dokumenter blandt andet brugt til at fremme sagsbehandling og opnå bedre produktionsforhold. Nogle af de lyssky kontanter blev betalt helt systematisk - samme beløb mellem parterne hver måned.

Det fremlagte materiale fik Carlsberg til at iværksætte en større revisionsundersøgelse.

Det blev også afdækket, at Carlsbergs topledelse havde kendt til beskyldningerne om bestikkelse i to år.

Senere kom det frem, at Carlsberg Indien havde fundet eksempler på ulovlige rabatter, ulovlig markedsføring og ikkedokumenterede betalinger.

Revisionsundersøgelsen omfatter interview med whistleblowere, mere end 30 ansatte i Carlsberg Indien og eksterne interessenter. Man har gennemgået over 300.000 elektroniske kommunikationer, skriftligt materiale og danske medier.

I 2019 afdækkede Berlingske, at topfolk i Carlsberg Indien over en længere periode havde betalt lyssky kontanter til centrale embedsmænd. Nu erkender Carlsberg »uetiske fremgangsmåder« i det indiske datterselskab. Arkivfoto: Ali Monis Naqvi

forklarede, at han tidligere havde advaret Carlsberg-ledelsen i Danmark såvel som den danske ambassade i Singapore om omfattende korruption og ledelsesproblemer.

Carlsberg svarede dengang, at C.P. Khetans udsagn skulle ses i lyset af, at de to forretningspartnere ligger i indædt strid om prisen for Khetans ejerandel af datterselskabet.

Siden Berlingskes dækning er konflikten tilsyneladende blusset yderligere op. Som følge af striden har to af Carlsbergs udpegede bestyrelsesmedlemmer forladt bestyrelsen i protest over partnerens ageren, skriver Kasper Elbjørn. Desuden har selskabets hidtidige revisor valgt at trække sig, da det for andet år i træk ikke var muligt for en enig bestyrelse at underskrive regnskabet, hvilket betyder, at revisionen skal tage forbehold for regnskabet.

»Vi beklager denne beslutning, men forstår revisorernes grund til at fratræde i lyset af de negative konsekvenser,« udtaler Kasper Elbjørn.

Det er derfor forventningen, at konflikten mellem parterne fortsætter, »da partneren stadig skylder Carlsberg Group 43 millioner dollar, og stadig ønsker at sælge sin andel af virksomheden til en helt urimelig pris,« skriver Kasper Elbjørn, der ligeledes forventer, at Khetan og hans medarbejdere fortsat vil sprede »vidtrækkende beskyldninger« til myndigheder og medier.

C.P. Khetan valgte undervejs i forløbet også at klage til det indiske selskabsregister, der ifølge Kasper Elbjørn efterfølgende har lukket sagen uden sanktioner mod Carlsberg India.

C.P. Khetan har ikke ønsket at udtale sig til denne artikel.

Berlingske leverede »nye beviser«

I udtalelsen fra Kasper Elbjørn anerkender Carlsberg, at de fremlagte dokumenter i Berlingskes artikelserie blev afgørende for forløbet.

»Vi anerkender, at de nye beviser fra Berlingske gav os mulighed for at afdække uregelmæssigheder, det ikke havde været muligt at afdække i tidligere interne undersøgelser,« skriver Kasper Elbjørn med henvisning til, at Carlsberg tidligere forgæves havde forsøgt at undersøge påstande om bestikkelse.

Ifølge Kasper Elbjørn vil sagen blive omtalt i den kommende årsrapport.

Ud over undersøgelsen har Carlsberg også gennemført en intern revision af tilladelser og licenser i hele den indiske virksomhed. Resultaterne viste en klar forbedring, siden koncernen i 2013 vedtog en skrappere antikorruptionspolitik. Men, påpeger Elbjørn:

»Revisionen viste imidlertid områder, hvor der er behov for yderligere foranstaltninger for at styrke overholdelse og kontrol.«

Carlsberg vil nu ansætte en dedikeret complianceofficer i det indiske selskab for at styrke kontrollen.